

I e

KONZULTACE

Přezkum nařízení o ESÚS (Evropské seskupení pro územní spolupráci)

Tato konzultace je společnou iniciativou Výboru regionů, trojice předsednictví Rady Evropské unie (Španělska-Belgie-Maďarska), Evropské komise a programu Interact. Jejím účelem je shromáždit názory členských států, stávajících i připravovaných ESÚS, místních a regionálních orgánů a dalších zainteresovaných stran na ESÚS v rámci přezkumu nařízení (ES) č. 1082/2006. Konzultace je zaměřena hlavně na právní aspekty, jež měly být zlepšeny nebo změněny v příštím přezkumu, a zabývá se také přidanou hodnotou a potenciálem tohoto právního nástroje. Konzultace byla zahájena 3. května 2010 ve španělském Cáceres a zveřejněna na portálu ESÚS Výboru regionů. Příspěvky bylo možné zasílat do 20. července.

Příspěvky do konzultace se staly podkladem pro přípravu stanoviska z vlastní iniciativy *Nové perspektivy pro přezkum nařízení o ESÚS*, které Výbor regionů vydá počátkem roku 2011¹, a k následné legislativní činnosti institucí. Nařízení (ES) č. 1082/2006 o ESÚS stanoví, že do 1. srpna 2011 Komise podá Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení a případné návrhy na jeho změny.

¹

CDR 100/2010, zpravodaj: pan Alberto Núñez Feijóo (ES/ELS), předseda regionální vlády Galicie.

Poděkování:

VR děkuje týmům partnerů, které se zapojily do této společné konzultace. Jsou to:

Trio předsednictví EU Španělsko-Belgie-Maďarsko

pan Julián Talens Escartí, stálé zastoupení Španělska při EU
pan Estanislau Vidal-Folch de Balanzó, stálé zastoupení Španělska při EU

paní Barbara Boutriau, stálé zastoupení Belgie při EU
pan Thierry Delaval, stálé zastoupení Belgie při EU
pan Maarten Goris, stálé zastoupení Belgie při EU

Dr. Gábor Sonkoly, ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti, Maďarská republika
Dr. Katalin Fékéte, ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti, Maďarská republika
Dr Anna Kerékgyartó, ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti, Maďarská republika
paní Gabriella Iglói, stálé zastoupení Maďarska při EU

Evropská komise:

pan José Antonio Ruiz de Casas, GŘ pro regionální politiku
pan Dirk Peters, GŘ pro regionální politiku

Interact:

paní Elise Blais, styčná osoba Interact Vídeň

Děkujeme rovněž všem přispěvatelům za jejich hodnotnou spolupráci.

Další informace naleznete na portálu ESÚS Výboru regionů:

www.cor.europa.eu/egtc

egtc@cor.europa.eu

Shrnutí závěrů

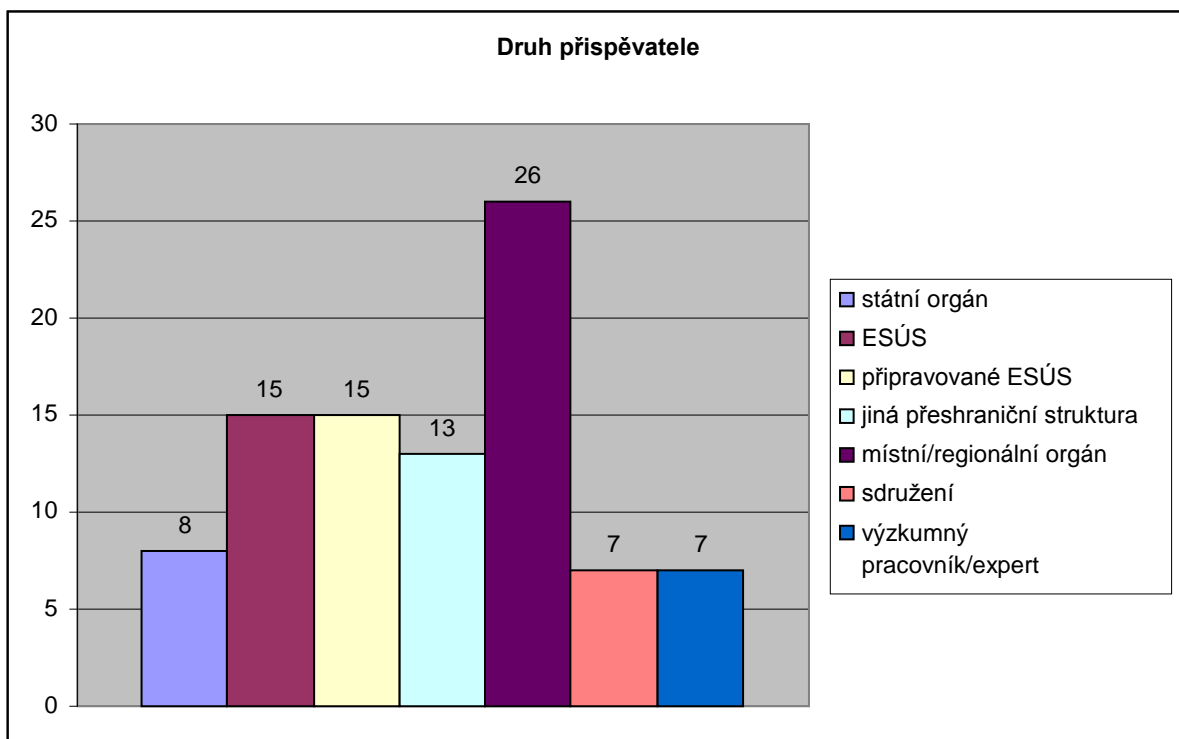
- Konzultace vyvolala značný zájem. Z **91 obdržených příspěvků** jich 15 pocházelo od stávajících ESÚS (z celkového počtu 16 ESÚS) a dalších 15 příspěvků od ESÚS ve fázi přípravy. **Zapojily se téměř všechny subjekty zainteresované v ESÚS.**
- Respondenti se domnívají, že **nařízení je třeba změnit** a zaměřují se na to, jak fungování ESÚS usnadnit a zlepšit způsob jejich zřizování.
- Z právního hlediska představují hlavní problém **rozdíly v právních předpisech jednotlivých členských států**. Týká se to zejména různých právních postavení existujících ESÚS, což lze přičíst odlišným rozhodnutím, která členské státy přijaly jako součást procesu provádění do vnitrostátního práva, jež nařízení připouští. Byly rovněž konstatovány potíže s definováním obsahu dohod a stanov a také s postupy jejich schvalování. Obecně vzato je třeba postupy zjednodušit.
- Na evropské a státní úrovni jsou zapotřebí **informace, komunikace a technická podpora**. Respondenti upřednostňují evropskou strukturu a podporují vytváření sítí, komunikaci a podporu, které VR poskytuje.
- Většina respondentů upozornila na to, že ESÚS potřebují nabírat vlastní **zaměstnance** a tedy vědět, kterými právními předpisy se mají řídit. Otázka zaměstnanců je jedním z hlavních právních problémů.
- Většina respondentů schvaluje **umožnění účasti v ESÚS soukromým subjektům**, avšak pouze za určitých podmínek.
- Problematika účasti **třetích zemí** odkryla značné rozdíly mezi pozicí členských států, které se domnívají, že účast třetích států by měla být omezená, a pozicí ostatních subjektů (ESÚS, místních a regionálních orgánů, sdružení a expertů), jež schvalují přezkum stávajícího pravidla a zavedení méně přísných ustanovení.
- Většina respondentů se vyjádřila velmi kladně o ESÚS, jež zastává funkci **řídícího orgánu** a provozuje společný technický sekretariát, neboť tento postup je v souladu se zásadou subsidiarity. Některé státní vlády nejsou ochotny delegovat řízení programů. Využití ESÚS k realizaci projektů evropské územní spolupráce přináší mnoho výhod, hlavní problém se však týká způsobilosti ESÚS.
- ESÚS provádí širokou škálu úkolů. V praxi ESÚS buď hrají roli struktur pro koordinaci politik a spolupráci, nebo fungují jako nová úroveň správy.
- Respondenti považují ESÚS za hlavní právní nástroj EU pro **územní soudržnost**. Je rovněž laboratoří **víceúrovňové správy**, vytváří dvouúrovňový komunikační kanál a využívá přístup zdola nahoru. ESÚS také může usnadňovat řešení různých přeshraničních otázek.

1. Účast

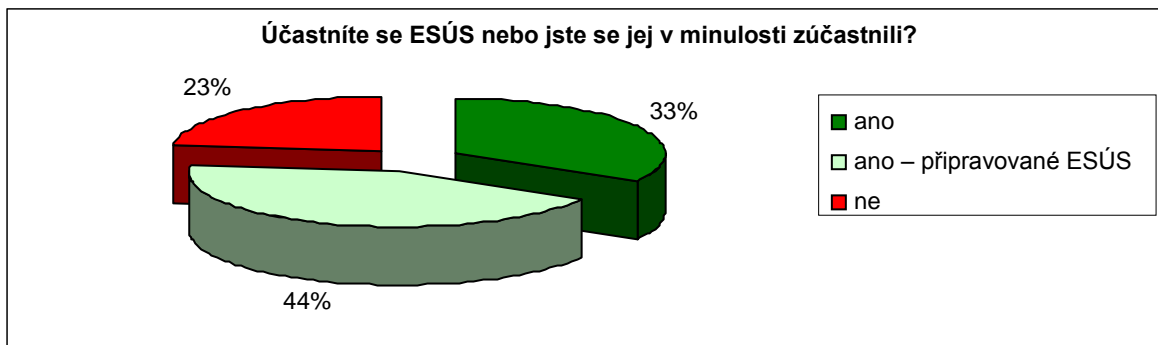
Výbor regionů obdržel 91 příspěvků. Dokazuje to, že o ESÚS je velký zájem a že výpovědní hodnota shromážděných dat je velmi vysoká. Reagovaly prakticky všechny subjekty zainteresované v ESÚS.

Struktura příspěvků je následující:

- 15 ESÚS z 16 existujících,
- 15 ESÚS ve fázi přípravy,
- 13 přeshraničních struktur jiného druhu (většinou euroregiony),
- 26 místních a regionálních orgánů,
- 8 státních vlád (ze 7 členských států a Švýcarska),
- 7 sdružení, včetně Sdružení evropských příhraničních regionů, Shromáždění evropských regionů, *Mission Operationnelle Transfrontalière* a středoevropské služby pro přeshraniční iniciativy,
- 7 příspěvků expertů a zainteresovaných stran, včetně programu Inetract.

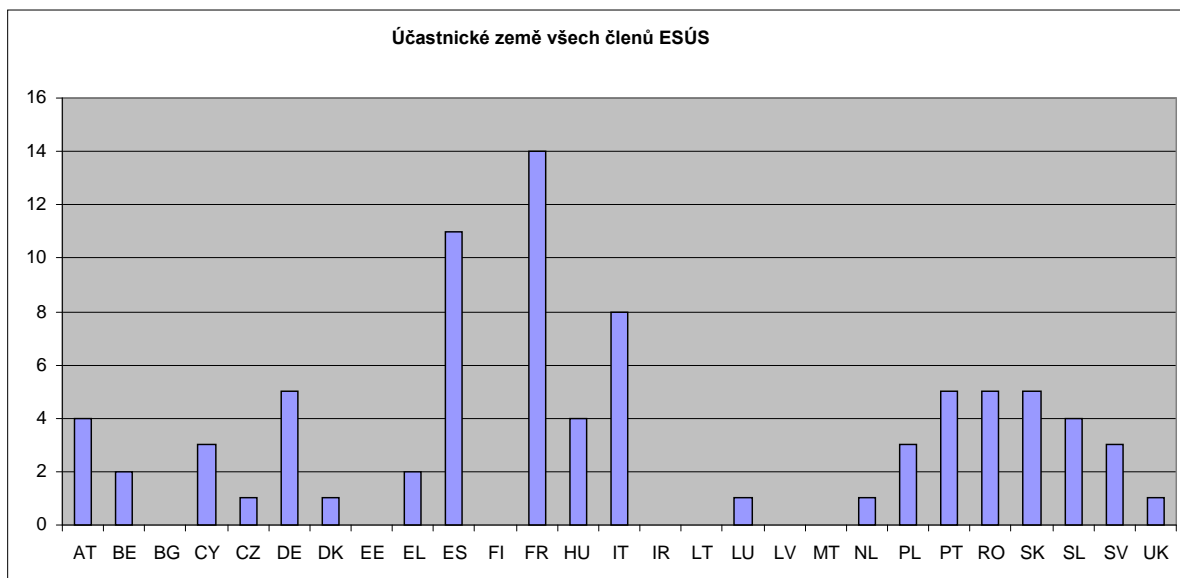
Tabulka 1: Struktura přispěvatelů do konzultace.

Tabulka 2: Podíl přeshraničních, meziregionálních a nadnárodních struktur zapojených do ESÚS mezi respondenty.

Z geografického hlediska obdržené příspěvky zahrnují 23 členských států, ať už přímo či nepřímo. Bulharsko, Irsko, Lotyšsko a Malta nejsou explicitně uvedeny, ačkoli účast subjektů z těchto zemí prostřednictvím sdružení není vyloučena. Účast je větší v těch státech, kde ESÚS existují.

Reagovala zřízená či připravovaná ESÚS z 20 členských států. Bulharsko², Estonsko, Finsko, Irsko, Lotyšsko, Litva a Malta nenahlásily zapojení do žádného ESÚS. Země s největším počtem respondentů zapojených do ESÚS či do zřizovaných ESÚS jsou Francie (14), Itálie (11) a Španělsko (8).

Tabulka 3: Státní příslušnost partnerů ESÚS.

Co se týče třetích zemí, jedno ESÚS ve fázi příprav má chorvatské partnery a jiné má ukrajinské partnery; jeden euroregion má norské partnery a jeden eurodistrict má partnery švýcarské; švýcarská vláda přispěla přímo; přispěl i jeden švýcarský kanton, jeden chorvatský region a jeden z expertů pochází ze Švýcarska.

² VR má k dispozici informace o 2 projektech ESÚS s bulharskou účastí. Tyto projekty do této konzultace nepřispěly.

Celkově lze říci, že účast je větší než naznačují výše uvedená čísla, neboť některé struktury své příspěvky sestavily z příspěvků svých vlastních partnerů a zainteresovaných subjektů (což je případ programu Interact s asi 30 zapojenými organizacemi).

2. **Struktura konzultace**

Konzultace zahrnovala kvantitativní a kvalitativní otázky v následujících okruzích:

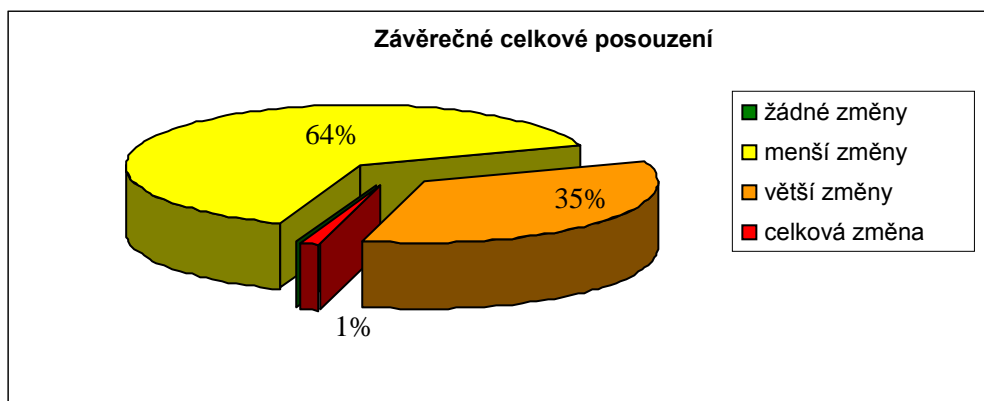
- právní aspekty související s ESÚS, včetně nařízení (ES) č. 1082/2006 a jeho provádění členskými státy, právní a politické návrhy na podporu ESÚS,
- ESÚS a evropská územní spolupráce,
- zkušenosti ESÚS, prováděné úkoly, identifikované překážky a další vývoj,
- úloha ESÚS v evropské integraci.

Někteří účastníci zaslali písemná stanoviska. Jejich obsah byl začleněn do kvalitativních aspektů konzultace, ale nikoli do kvantitativních statistik.

3. Právní aspekty

➤ Celkové posouzení

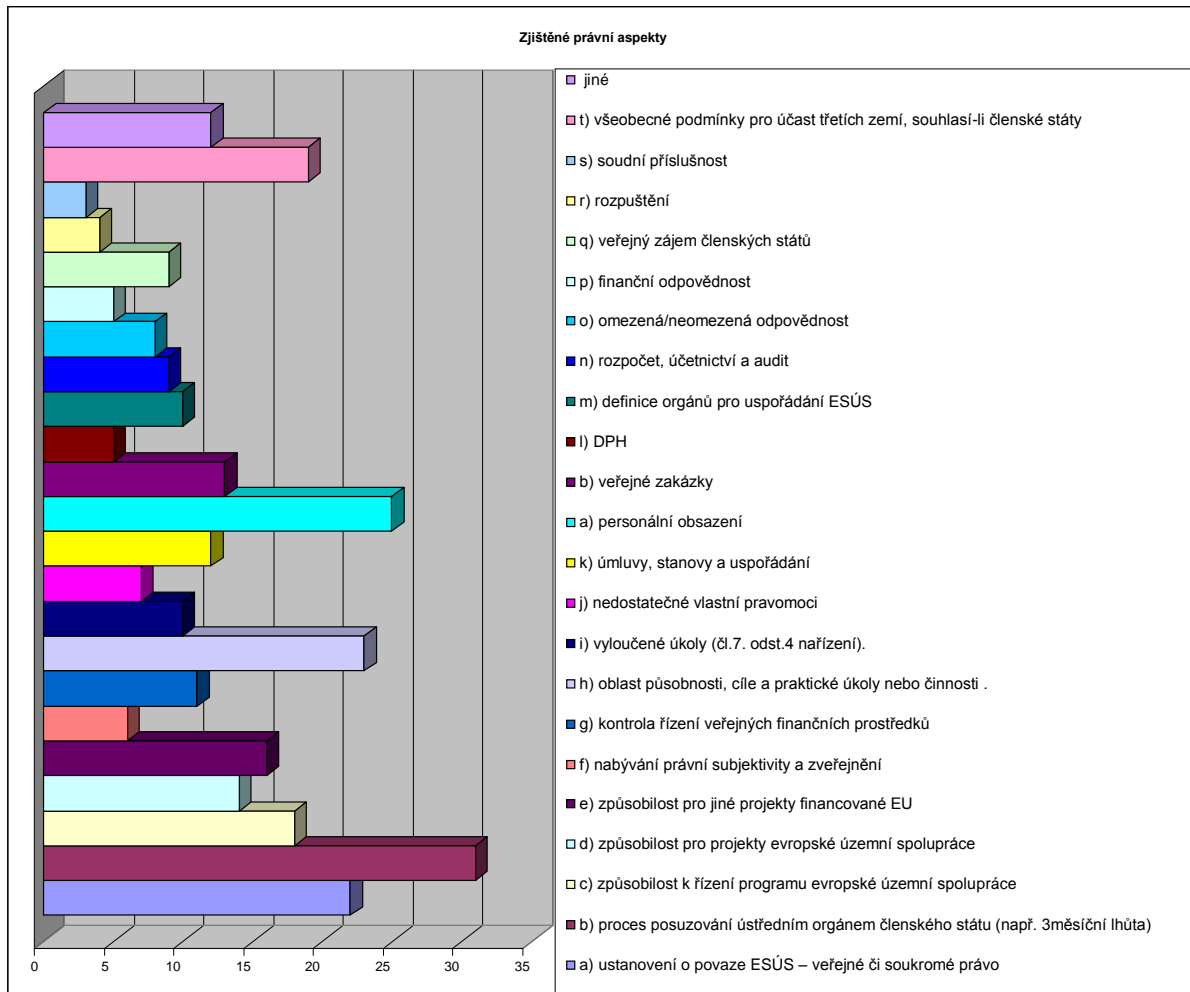
Nikdo z dotazovaných se nevyslovil pro možnost „žádné změny“. 64 % respondentů zastává názor, že nařízení (ES) č. 1082/2006 potřebuje „menší změny“, ostatní se domnívají, že tyto změny by měly být „větší“ (35 %) nebo že by mělo jít o „celkovou“ změnu (1 %), většinou proto, že se cítí dotčeni jedním či dvěma hlavními body. Názor vyjádřený na různých schůzích, v písemných stanoviskách a dotaznících je ten, že v nařízení je třeba provést změny ke zlepšení ESÚS a k usnadnění jeho fungování, tyto změny by však neměly mít vliv na základní prvky. Činnost dosud prováděná různými strukturami a členskými státy nesmí být nyní zastavena kvůli hloubkovým změnám v legislativě.

Tabulka 4: Odezva respondentů na otázku, jaké změny jsou zapotřebí v legislativním rámci ESÚS.

➤ Vymezení hlavních právních aspektů

Hlavní právní aspekty považované za problematické se týkají rozdílů mezi právními předpisy členských států, následuje problematika rozhodného práva (především předpisy země, kde je ESÚS zřízeno, jimiž se řídí otázky související se zaměstnanci, veřejnými zakázkami a DPH), postup zřizování, dohody a stanovy a účast subjektů ze třetích zemí (viz tabulku č. 1 v příloze).

Tabulka 5: Hlavní právní aspekty nařízení (ES) č. 1082/2006 považované za problematické.

Podle pravidel určujících rozhodné právo v článku 2 nařízení se upřednostňuje právo země, v níž má ESÚS sídlo. To způsobuje problémy při uplatňování těchto právních předpisů na zaměstnance z jiných zemí, při veřejných zakázkách realizovaných v jiných zemích a v malé míře při plnění daňových povinností ESÚS.

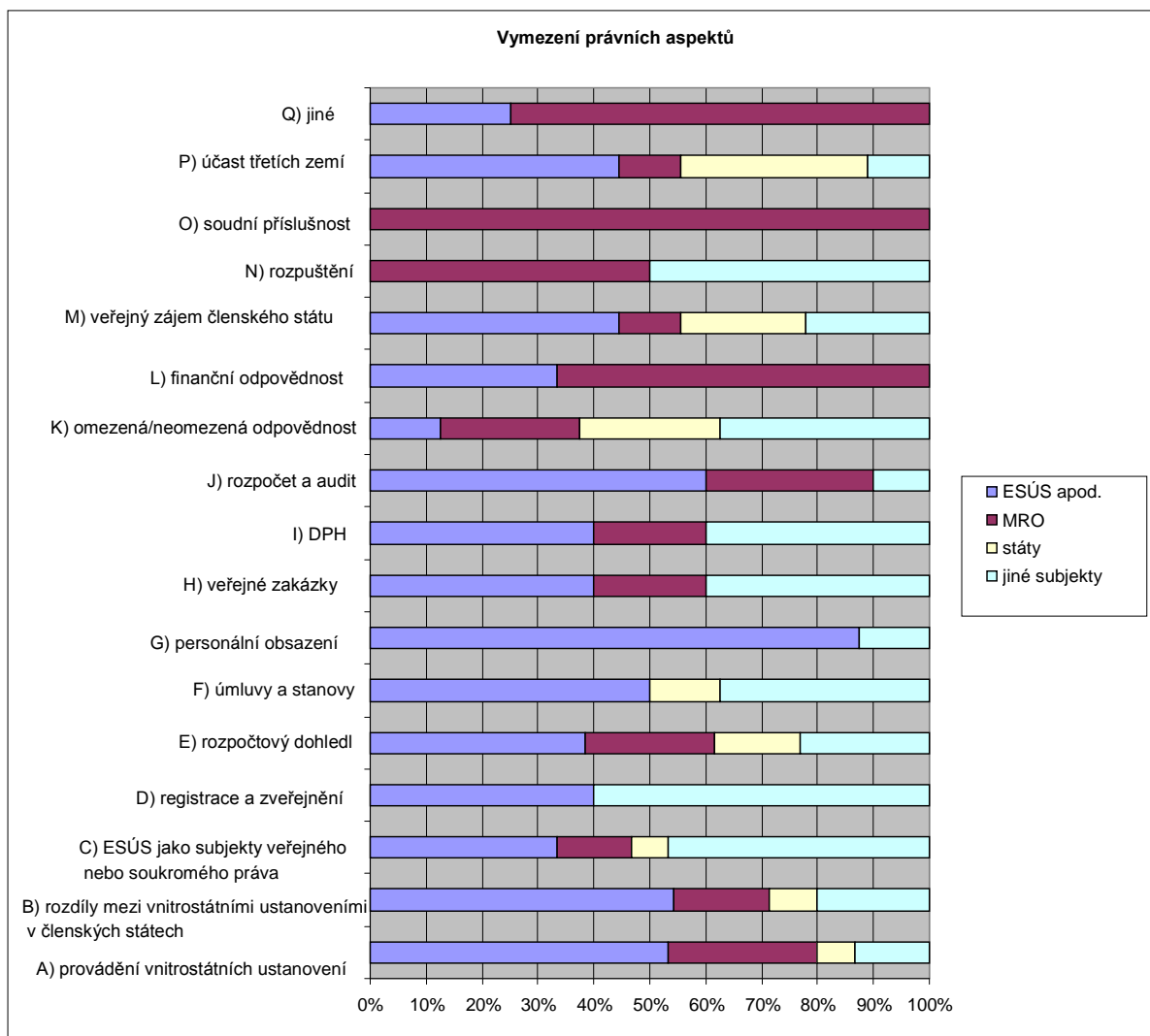
Vzhledem k tomu, že nařízení členským státům umožňuje v procesu vnitrostátního provádění přijímat různá rozhodnutí, vznikly rozdíly v právním postavení ESÚS (veřejné nebo soukromé právo, omezená či neomezená odpovědnost). Ve dvou sousedících státech se tedy režim může radikálně lišit: slovinská ESÚS jsou subjekty soukromého práva, italská spadají pod veřejné právo; Česká republika nepřipouští ESÚS s omezenou odpovědností, avšak Polsko odmítá neomezenou odpovědnost; Francie považuje ESÚS za „smíšené odborové organizace“ podle francouzského zákona, takže v praxi všechna ESÚS vytvořená s francouzskými partnery musí mít sídlo ve Francii. Italská ESÚS nemají neomezenou časovou existenci.

Většina ESÚS, přeshraničních struktur, místních a regionálních orgánů a sdružení zdůrazňuje nutnost harmonizovat vnitrostátní předpisy, buď žádostí o předběžnou koordinaci mezi sousedícími státy, nebo omezením možností, které nařízení státům ponechává.

Mnohým respondentům činí potíže definovat, co musí být zahrnuto v dohodě a ve stanovách a nacházejí zbytečné opakování formulací. Někteří konstatují, že by měl být zjednodušen postup provádění změn ve stanovách, přijímání nových členů do ESÚS a vytváření ESÚS na základě předchozích struktur spolupráce. Nařízení by rovněž mělo být doplněno o ustanovení o rozpuštění a ukončení činnosti ESÚS.

ESÚS musí být stanoveným postupem povoleno příslušnými státy. Respondenti konstatují, že tříměsíční lhůta bývá zřídka dodržována a že není jasně definován „národní zájem“ členského státu, což při zřizování ESÚS může vést k svévolným zákazům.

Co se týče provádění ESÚS členskými státy, respondenti znovu zdůrazňují nedostatečnou harmonizaci mezi právními předpisy jednotlivých států. Interní postupy schvalování vnitrostátní správou mohou být také velmi těžkopádné, v některých případech zahrnují několik ministerstev a vnitrostátních konzultací, a proto bývá tříměsíční lhůta velmi zřídka dodržena.

Tabulka 6: Výskyt problematických právních aspektů zjištěných v nařízení, podle druhu respondenta.

Mezi řešeními navrhovanými ke zlepšení postupu schvalování se vyskytuje především změna nařízení, která by zajistila komunikaci mezi státy, aby se schvalovací orgány v členských státech mohly dohodnout na společném základu pro schválení a vyslechly také partnery ESÚS. K dalším navrhovaným změnám patří závazná tříměsíční lhůta, jejíž vypršení je chápáno jako tichý souhlas, a možnost obrátit se na úroveň EU se stížností. Koncept „národního zájmu“ lze definovat pomocí existující judikatury. Objevil se rovněž návrh začlenit možnost napadnout rozhodnutí o zamítnutí ESÚS před Evropskou komisí nebo Soudním dvorem EU.

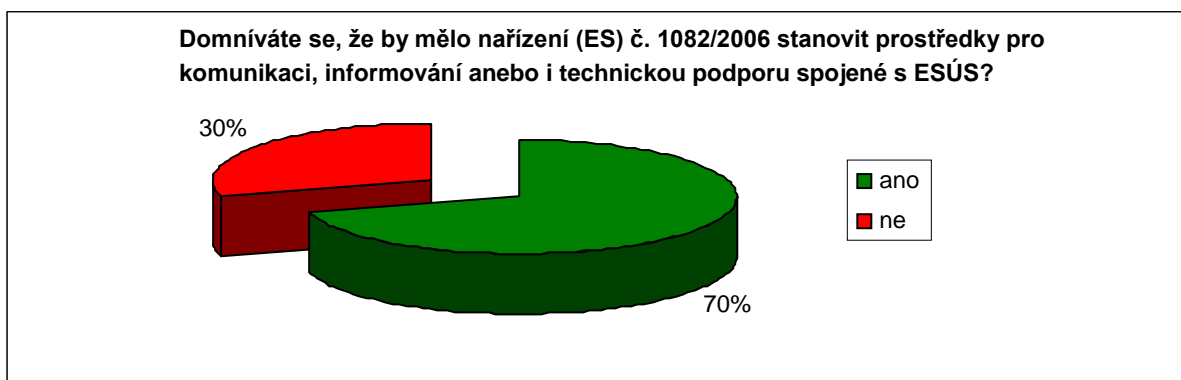
Autoři některých příspěvků navrhují, že by Evropská komise a Výbor regionů měly definovat, jak by jim mělo být oznamováno zřizování nových ESÚS. V souvislosti se zveřejňováním v Úředním věstníku EU se vyskytly žádosti o jasné informace, jistý nesouhlas s faktem, že jsou ESÚS v současnosti zveřejňovány v řadě S, a návrh zveřejňovat kompletní dokumenty, aby byly přeloženy a sloužily jako model jiným zřizovaným ESÚS.

Z praktického hlediska si respondenti stěžují na prodlevy při provádění nařízení, zdůrazňují nedostatečné znalosti a povědomí o ESÚS ve veřejné správě (ve státních orgánech a dokonce v samotné Evropské komisi), problémy se způsobilostí k projektům (viz bod 4) a v některých případech chybějící politickou vůli důvěřovat ESÚS jako nástrojům subsidiarity.

Rozdíly v ústavním uspořádání členských států způsobují problémy, jelikož jednotlivé úrovně správy mohou mít odlišné pravomoci. Zásada víceúrovňové správy a flexibilita ESÚS mohou tento problém vyřešit, někteří respondenti však požadují snazší postupy pro adaptaci, když dojde ke změnám pravomocí ve správě daného členského státu a ESÚS již existují.

➤ **Komunikace, poradenství a podpůrné struktury pro ESÚS**

Vyjma členských států většina respondentů (70 %) uvádí, že je zapotřebí nějaká struktura pro komunikaci a technickou podporu na evropské úrovni. Respondenti rovněž zdůraznili roli skupiny expertů Výboru regionů a to, jak je důležité dodat impuls síti ESÚS.

Tabulka 7: Právní aspekty – potřeba opatření pro komunikaci, informování anebo technickou podporu.

Struktura pro komunikaci a technickou podporu by mohla mít podobu platformy či orgánu orientovaného na osvětu o právních nástrojích a na podporu sítě. Některé zainteresované strany rovněž navrhuje provádět činnost na vnitrostátní úrovni prostřednictvím orgánů řídicích programy územní spolupráce. Jednou z výhod existence tohoto poradního orgánu by bylo sjednocení kritérií v jednotlivých postupech. Mnohé aspekty navržené pro tento poradní orgán jsou již pokryty VR a programem Interact a sdruženími v jejich jednotlivých sférách zájmu.

VR byl požádán, aby pokračoval ve vedení „registru ESÚS“, monitorování postupů a poskytování dokumentů, jako jsou návrhy úmluv a stanov.

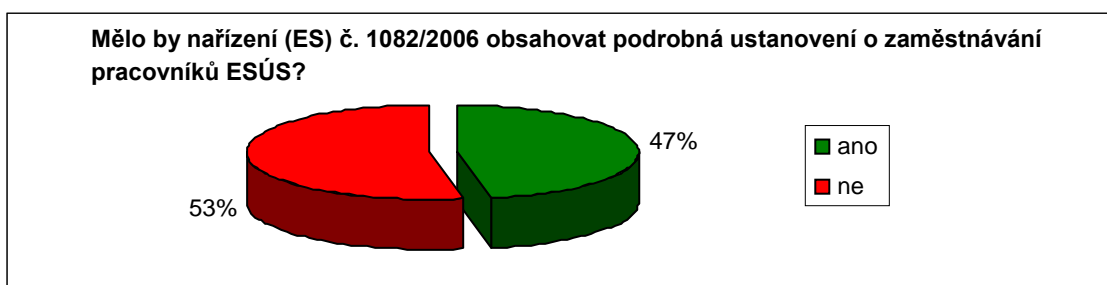
K důležitým aspektům zjevně patří informování, částečně proto, že zřízení ESÚS je komplexní záležitost. Bylo navrženo uspořádat schůzi vnitrostátních orgánů odpovědných za schvalování ESÚS. Experti navrhli uspořádat schůzi řídicích pracovníků ESÚS v Bruselu za účelem výměny postupů a informací.

Jeden přispěvatel navrhuje využít internet k vytvoření on-line sítě na podporu a zlepšení výměny postupů (např. internetové stránky URBACT). Tato iniciativa by mohla zahrnovat zasílání bulletinů a asistenci uživatelům (helpdesk). Mohlo by být rovněž užitečné pořádat semináře a školení pro zaměstnance.

Čtyři z pěti členských států, které odpověděly, nesouhlasí s potřebou dalších struktur ani s odkazem v nařízení. Ozvalo se několik kritických hlasů (30 %), jež nepovažují další opatření v oblasti informování a technické podpory za nutné, většinou proto, že již existuje mnoho institucí zajišťujících komunikaci, poskytujících informace a technickou podporu při přeshraniční spolupráci (zejména Mission Opérationnelle Transfrontalière – MOT, generální sekretariát Beneluxu, EIPA atd.), a protože hlavní důraz by nadále měl být kladen na cíle spolupráce a úkoly.

➤ **Personální obsazení**

Personální otázky jsou jedním s podstatných problémů, na něž respondenti upozornili. Jedná se o druhý právní aspekt v nařízení označený za zdroj nejasností či problémů a třetí nejistý či problematický právní aspekt týkající se provádění členskými státy. Názory se však v tomto bodě různí a 53 % respondentů má za to, že nařízení by mělo obsahovat podrobná ustanovení o zaměstnávání pracovníků. Tři členské státy s touto myšlenkou nesouhlasí a zbývající čtyři neodpověděly. Sdružení se vyjádřila pozitivně.

Tabulka 8: Právní aspekty – ustanovení o zaměstnávání pracovníků ESÚS.

Připomínky a požadavky na změnu evropského nařízení se týkají hlavně potřeby ESÚS přijímat vlastní zaměstnance (nemuset využívat zaměstnance poskytnuté orgány veřejné správy) a otázky, které právní předpisy mají platit.

O této problematice a o podmínkách nábory pracovníků se rozproudila živá diskuse. Respondenti zvláště upozorňují na riziko rozdílů v poskytování důchodu, v platech, sociální ochraně, v daňových systémech pro zaměstnance z různých zemí v porovnání s vnitrostátními zákony jejich domovského státu. Pak je zde také problém s možností, kdy partneři poskytují ESÚS zaměstnance, a s právy těchto zaměstnanců. Ve snaze neohrozit podmínky nábory zaměstnanců někteří respondenti navrhuji zahrnout do nařízení možnost uplatnit právní předpisy místa, kde zaměstnanci vykonávají pracovní činnost (vnitrostátní zákony) namísto právních předpisů země, kde má ESÚS sídlo, nebo právních předpisů země, odkud zaměstnanci pocházejí (v případě, že zaměstnanci přicházejí z jiné země zapojené do ESÚS, než je země sídla ESÚS). Tím se rovněž odstraní zvýhodnění některých zemí,

keré vyplývá ze stávajících pravidel. Jiný přispěvatel navrhuje, aby si zaměstnanci sami zvolili zemi, jejíž předpisy mají být uplatňovány v souvislosti s jejich povinnostmi sociálního zabezpečení.

Někteří přispěvatelé se staví proti zavádění příliš specifických pravidel do nařízení. Navrhují, aby bylo stanovení podmínek a pravidel pro zaměstnance definováno ve stanovách ESÚS.

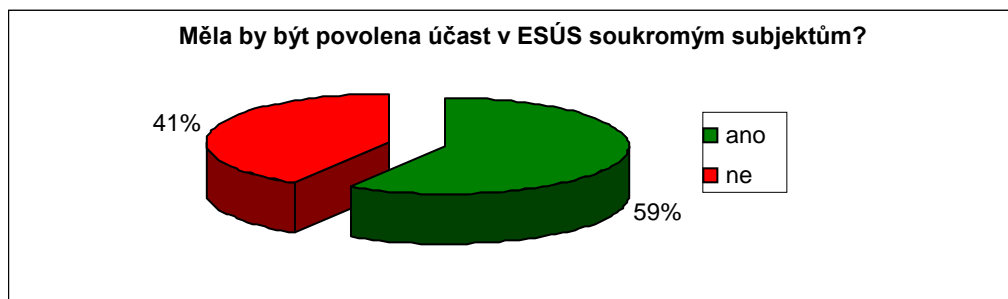
Respondenti rovněž zdůrazňují potřebu přiměřené profesní kvalifikace a jazykových dovedností zaměstnanců. Nařízení by mělo obsahovat pravidla zohledňující rozdíly ve vzdělávacích systémech jednotlivých zemí.

Podle jednoho experta by problematika personálního obsazení ESÚS měla být součástí pokynů pro finanční řízení projektů územní spolupráce.

Několik přispěvatelů navrhuje zavést specifické předpisy pro zaměstnance po vzoru předpisů zaměstnanců evropských institucí nebo mezinárodní předpisy jako v evropském konsorciu výzkumné infrastruktury³.

➤ Účast soukromých subjektů

Názory na tuto problematiku se různí: většina respondentů (59 %, avšak pouze 1 členský stát) je pro, ale významná menšina (41 %, včetně 4 členských států) zastává názor, že ESÚS by měla být omezena na orgány veřejné správy, a soukromé subjekty by tedy do ESÚS neměly být zapojeny.

Tabulka 9: Právní aspekty – účast soukromých subjektů v ESÚS.

Respondenti podporující účast soukromých subjektů také uvádějí pro tuto účast specifické podmínky:

- subjekty musí být zřízeny veřejným právem;
- subjekty nesmí být orientované na zisk;
- subjekt je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, nebo má za cíl obecný zájem v řízení veřejných služeb, výzkumu, životního prostředí, zaměstnanosti, IKT, dopravy, zdravotnictví, sociálních služeb nebo vzdělávání;

³

ERIC, zřízeno nařízením Rady (ES) č.723/2009.

Internetové stránky: http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=eric.

- účast v ESÚS s úkoly v oblastech, kde je soukromý subjekt činný, anebo v případě soukromých společností provozování činnosti na území, kde ESÚS působí;
- mají velký význam v oblasti rozvoje a přeshraniční spolupráce;
- ESÚS, do nichž jsou tyto subjekty zapojeny, nebudou způsobilé k provádění programu územní spolupráce;
- účast pouze v ESÚS, jejichž předmětu činnosti lze lépe dosáhnout s touto účastí za stanovených finančních pravidel;
- ESÚS by měla mít odlišný právní režim se zvláštními podmínkami pro soukromé subjekty.

Někteří respondenti zdůrazňují, že v určitých případech je partnerství s organizacemi soukromého práva nutností. Soukromé subjekty pověřené poskytováním veřejné služby v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek nebo subjekty orientované na veřejný zájem, sociální zabezpečení, zdravotní péči a služby, by mohly poskytnout cenné odborné zkušenosti a přispět k udržitelné finanční situaci. Bez těchto partnerů by navíc bylo velmi obtížné usilovat o rozvoj přeshraniční spolupráce v oblasti zdraví. Kromě toho by hlavní aktéři v daném regionu (veřejné a soukromé subjekty, sektor dobrovolné činnosti) měli být přidružení v zájmu podpory udržitelného růstu a zajištění co největšího dopadu.

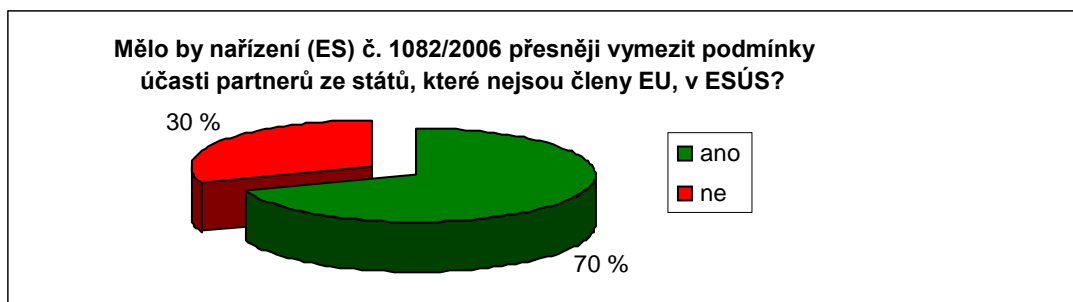
Argument proti účasti soukromých subjektů v ESÚS je ten, že aktéři a soukromé subjekty by se ESÚS neměli účastnit, neboť jsou již k dispozici nástroje EU pro spolupráci mezi veřejnými a soukromými subjekty (např. Evropské hospodářské zájmové sdružení – EEIG). Soukromé subjekty tedy nepotřebují nařízení EU a toto nařízení navíc výslovně stanovuje, že nenahrazuje existující nástroje EU.

Jeden expert navrhuje, že „póly konkurenceschopnosti, agentury hospodářského rozvoje a některá zastupitelská sdružení činná na dotyčném území by měla být z právního hlediska členy ESÚS, avšak bez hlasovacího práva“.

Jeden přispěvatel z řad místních a regionálních orgánů se vyjádřil kriticky v tom smyslu, že subjektům by měla být umožněna účast v ESÚS bez ohledu na jejich postavení a důraz by naopak měl být kladen na místo výkonu činnosti, velikost (malé a střední podniky) či rozpočet.

➤ **Účast subjektů ze třetích zemí**

Názory na účast subjektů ze třetích zemí se různí. Zatímco 70 % dotázaných je pro revizi stávajících pravidel ve prospěch méně přísných ustanovení, podle členských států by měla být účast subjektů ze třetích zemí vyloučena. Příspěvky Švýcarska a Chorvatska na druhé straně dokazují, že tyto státy se o účast v ESÚS zajímají. Sdružení se vyjádřila pozitivně.

Tabulka 10: Právní aspekty – účast subjektů ze států, které nejsou členy EU, v ESÚS

Dotázaní, kteří jsou pro přezkum nařízení, navrhují, aby byla zavedena různá pravidla. Prvním opatřením je umožnit dvoustranné ESÚS mezi subjektem z jednoho členského státu a jednoho státu, jenž není členem EU, zejména v případě územní kontinuity. Dalšími návrhy jsou: zavést klauzuli umožňující účast všech států, které se mohou zapojit do programů EU; umožnit účast příjemců předvstupních fondů; stanovit pravidla pro územní kontinuitu zahrnující Středozemní moře a politiku sousedství; ESÚS by mělo být součástí dohod EU o spolupráci a přidružení v rámci politiky sousedství. Evropský nástroj sousedství a partnerství a nástroj předvstupní pomoci by též měly být sladěny s Evropským fondem pro regionální rozvoj a dalšími nařízeními o strukturálních fondech.

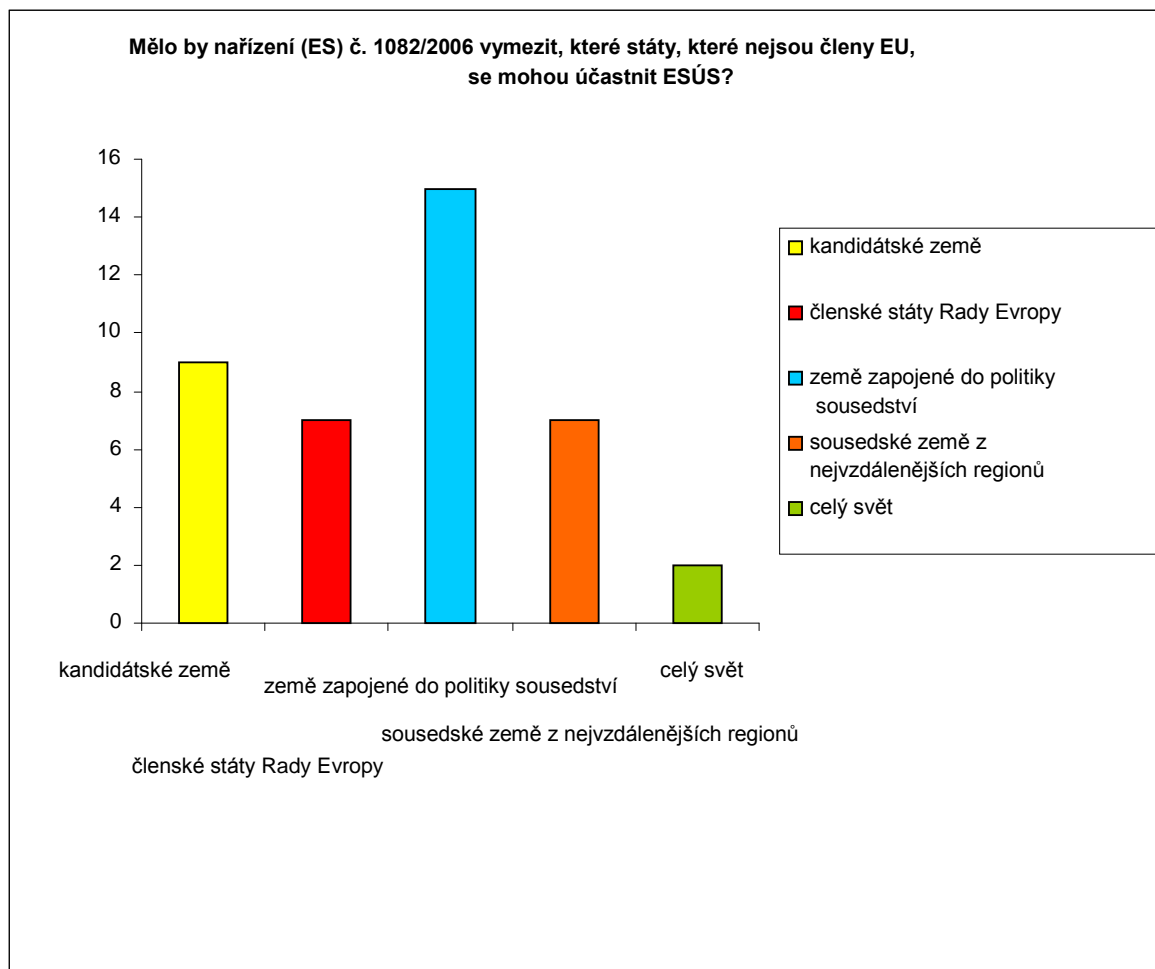
Jeden členský stát upozornil na to, že právo Unie se nevztahuje na třetí země, což považuje za hlavní překážku. Na další problém upozornily regionální a místní orgány, jež požadují omezení pro třetí země s demokratickým deficitem.

Jedním z návrhů bylo sestavit seznam třetích zemí, které se mohou zapojit do ESÚS (mělo by se například uvažovat o zjednodušení hodnotících kritérií pro země, které podepsaly madridskou rámcovou úmluvu), či omezit účast na kandidátské nebo potenciální kandidátské země do EU a případně i na země využívající dohody o přidružení. ESÚS ze Středozeří jsou pevně odhodlána aktivně se zapojit do evropsko-středomořské politiky. ESÚS, která nepřesahují vnější hranice, by se rovněž ráda zapojila do politiky sousedství.

Místní a regionální orgány zdůrazňují, že v nařízení je potřeba upřesnit, že všem členským státům Rady Evropy by měla být povolena účast vzhledem k jejich velkým zkušenostem v oblasti přeshraniční spolupráce.

Tabulka 11: Právní aspekty – vymezení, které státy, které nejsou členy EU, se mohou účastnit ESÚS

Tabulka 12: Právní aspekty – účast států, které nejsou členy EU. Pokud by nařízení (ES) č. 1082/2006 stanovovalo, které státy, které nejsou členy EU, se mohou účastnit ESÚS, uveďte prosím které. Lze zaškrtnout více možností.

4. ESÚS a evropská územní spolupráce

V článku 7 nařízení se uvádí, že ESÚS může zastávat funkci řídicího orgánu programů evropské územní spolupráce, může realizovat projekty evropské územní spolupráce a projekty financované jinými programy EU nebo jednoduše provádět další činnost územní spolupráce.

Pokud jde o realizaci programů, většina respondentů se vyjádřila velmi kladně o ESÚS, jež zastává funkci řídicího orgánu a provozuje společný technický sekretariát, neboť tento postup je v souladu se zásadou subsidiarity. Zásada subsidiarity posiluje úlohu prováděcích programů ESÚS. ESÚS poskytuje strategický přístup při provádění jednotlivých činností. Hlavní nevýhodou je skutečnost, že velká ESÚS mohou být při přijímání rozhodnutí méně pružná, existují pochybnosti ohledně vztahů mezi společným technickým sekretariátem a ESÚS jako řídicím orgánem a měly by též být zavedeny mechanismy, jejichž úkolem by bylo vyhybat se střetu zájmů v případě, kdy je ESÚS zároveň řídicím orgánem a partnerem projektu.

Některá ESÚS, především ve velkých členských státech, upozorňují na to, že některé státní vlády nejsou ochotny delegovat řízení programů. Na hranici mezi Španělskem a Portugalskem bylo zřízeno několik ESÚS s podobnými cíli. Měla by tudíž existovat opatření na jejich podporu, nebo alespoň dohoda pro řízení jejich programu.

Pokud jde o provádění projektů evropské územní spolupráce, někteří respondenti upozornili na to, že ESÚS mohou být nákladově účinná z hlediska byrokracie a zdrojů, pouze pokud jsou navržena na řízení několika projektů či velkých projektů. Bylo uvedeno mnoho výhod, mimo jiné: strategický přístup zahrnující činnosti v rámci společné politiky; výměna informací, osvědčených postupů a komunikace; trvalost a kontinuita této struktury; právně závazná rozhodnutí a dlouhodobé závazky partnerů; účast na rozhodování a pocit odpovědnosti; transparentnost a viditelnost struktury; efektivní hospodaření s veřejnými financemi; zjednodušené veřejné zakázky, sestavování rozpočtu a nábor zaměstnanců; provádění zásady subsidiarity.

Odpovědi týkající se provádění ostatních projektů financovaných EU jsou podobné.

Hlavní problém se týká způsobilosti ESÚS. ESÚS se při předkládání návrhů k různým programům evropské územní spolupráce potýkají s problémy pramenícími z nezpůsobilosti některých partnerů (případ Baleárských ostrovů, které nejsou způsobilé pro přeshraniční spolupráci, neboť se na ně vztahuje omezení 150 km od pobřeží stanovené pro ostrovní oblasti⁴). Mnoho respondentů dále uvedlo, že ESÚS by měla být způsobilá a uznávaná jako řádná partnerství ve všech programech EU, pokud partneři ESÚS splňují požadavky výzvy. Všechny útvary Komise by měly vědět o existenci ESÚS a explicitně je zahrnovat do svých výzev k předkládání návrhů.

4

Pojem příhraničních oblastí je zakotven v nové hlavě XVII Lisabonské smlouvy. Podle některých názorů se jedná o cíl, a nikoli geografické vymezení a jako příklad jsou uváděny euroregiony. Omezení vzdálenosti by tedy v případě ostrovů mělo být pružné.

Evropská územní spolupráce neřeší problém související s odlišností právních předpisů mezi jednotlivými členskými státy. Někteří respondenti se zmínili o potížích týkajících se trojstranných dohod a uvedli, že omezení účasti na přeshraniční spolupráci na ostrovy, které leží maximálně 150 km od pobřeží, způsobuje vyloučení území, která by se této spolupráce účastnit měla. Postup pro zakládání ESÚS by měl být zjednodušen, jinak nebude mnoho ESÚS schopno provádět krátkodobé projekty.

ESÚS bylo zřízeno příliš pozdě na to, aby řídilo programy ještě ve stávajícím programovém období. V období 2014-2020 bude zřízeno více ESÚS a bude nezbytné začlenit je do systému. Pro usnadnění řízení jednotlivých přeshraničních projektů pod záštitou ESÚS bude potřeba lepší koordinace mezi různými nařízeními (Evropským fondem pro regionální rozvoj, nástrojem předvstupní pomoci, Evropským nástrojem sousedství a partnerství).

Pokud jde o upřednostnění ESÚS v územní spolupráci a jiných programech, názory se různí. To, že ESÚS nejsou upřednostňována, může odradit některé partnery, avšak jiní respondenti připomněli, že ESÚS jsou zakládána pouze na dobrovolné bázi. Někteří žádají o bonus ve spolufinancování, který by měl být zahrnut do rozpočtu EU, jiní mají opačný názor. Byly též vysloveny návrhy na podporu ESÚS formou pomoci při procesu zakládání, speciálního financování pilotních projektů či specifické odborné přípravy zaměstnanců.

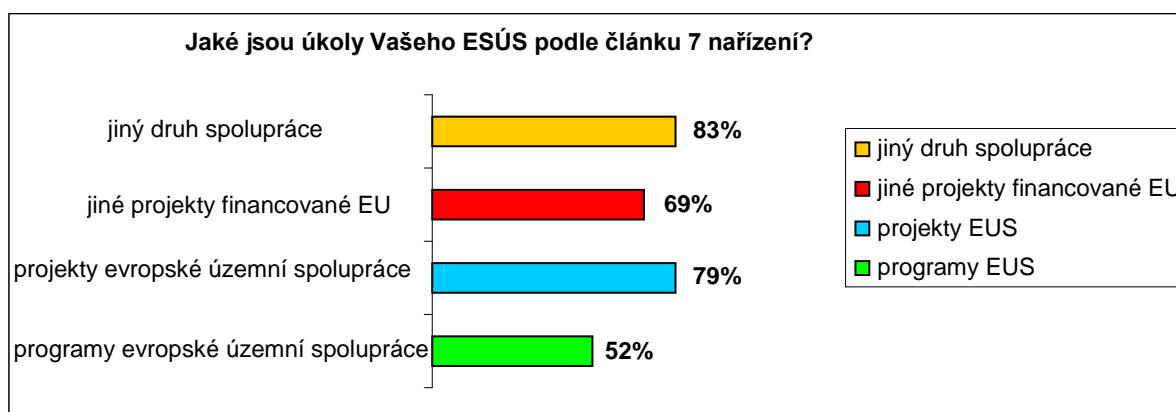
Některé regionální orgány, které se zúčastnily konzultace, nevidí žádnou konkrétní výhodu v tom, že ESÚS provádějí programy a projekty evropské územní spolupráce.

5. Zkušenosti ESÚS, prováděné úkoly, překážky a další vývoj

Všechna existující ESÚS nebo ESÚS ve fázi přípravy založená na přeshraniční spolupráci již mají zkušenosti se spoluprací mezi partnery. Jejich zřizování je motivováno především vůlí vytvořit viditelnou a stálou strukturu přeshraniční spolupráce, navrhnout společné strategie růstu, přinést úspory z rozsahu a řídit společné projekty, infrastrukturu či environmentální zdroje.

Všechna nahlášená ESÚS se zakládají na přeshraniční spolupráci. Pouze ESÚS „Archimed“ (seskupení ostrovů), „Amphictiony“ (32 obcí na pobřeží Středozemního moře) a ESÚS ve fázi přípravy „European Urban Knowledge Network“ (seskupení státních vlád zabývajících se územním plánováním) nemají mezi svými členy územní kontinuitu.

Článek 7 nařízení počítá se čtyřmi oblastmi činnosti ESÚS. Většina ESÚS, která již fungují a která jsou zakládána, nevyklučují žádnou z těchto oblastí (52 % uvádí programy evropské územní spolupráce, 79 % počítá s projekty evropské územní spolupráce, 69 % plánuje provádět projekty financované jinými programy EU a 83 % uvádí jinou spolupráci bez financování EU). Pouze jediné ESÚS, Grande Region, bylo zřízeno s cílem provádět konkrétně program evropské územní spolupráce. Projekt EUKN, založený pouze státními vládami, nepočítá s předkládáním návrhů žádným programům financovaným EU.

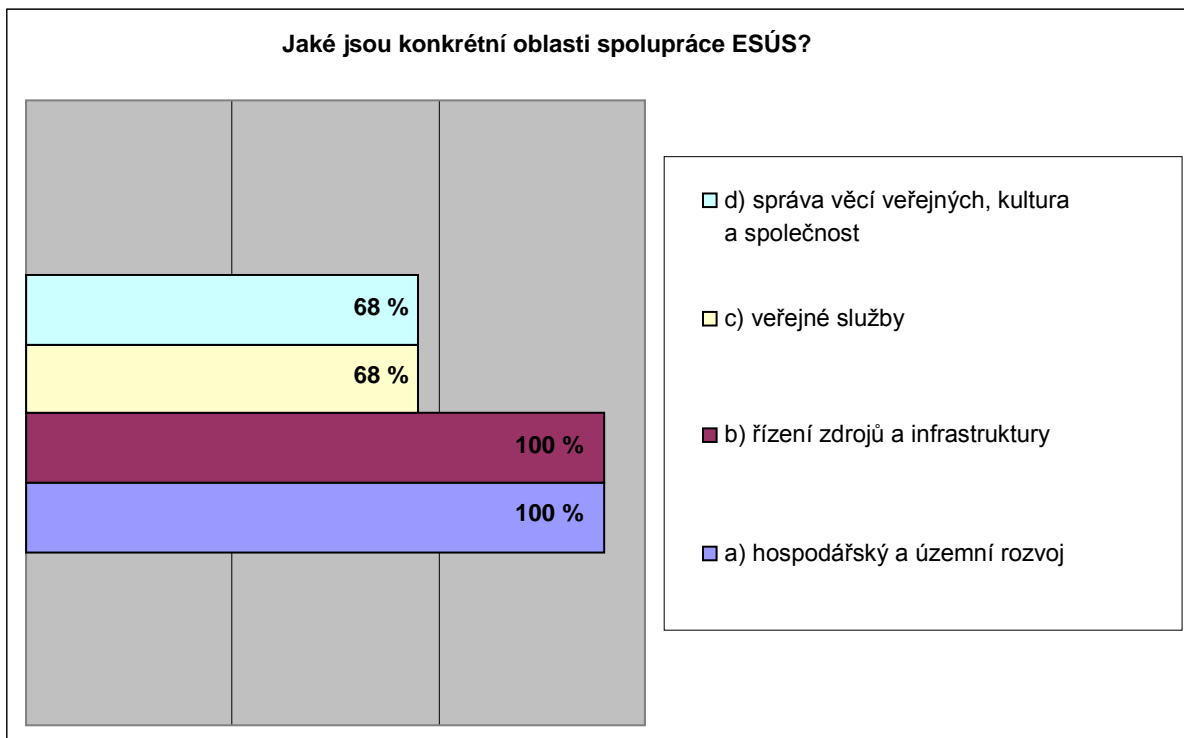
Tabulka 13: Zkušenosti s ESÚS – povaha úkolů podle článku 7 nařízení

Činnosti ESÚS zahrnují širokou škálu oblastí⁵: 100 % stanovilo činnost „hospodářského rozvoje“, 100 % uvedlo „řízení zdrojů a infrastruktury“, 68 % poskytování „veřejných služeb“ a 68 % provádění činností v oblasti „správy věcí veřejných, kultury a společnosti“. Rozdíly se objevují, jakmile jde o konkrétní oblast činnosti: společné vedení nemocnice či řízení přeshraniční přírodní památky. Aktivity a iniciativy jsou velmi rozmanité a přidaná hodnota ESÚS je po zahájení jejich činnosti zřejmá. ESÚS mají vždy tendenci zavést klauzuli, která rozšiřuje jejich působení na

⁵

Některé zainteresované subjekty uvedly, že ESÚS mají „úkoly“, a nikoli „pravomoci“. Bylo by vhodné vyhnout se termínu „pravomoci“.

obecnější zapojení veřejnosti. V praxi se z ESÚS stávají buď struktury pro koordinaci politik a spolupráci, nebo nová úroveň správy.

Tabulka 14: Zkušenosti s ESÚS – oblasti činnosti ESÚS

Většina obecně zaměřených ESÚS spojujících příhraniční území uvedla, že zavádí strategie růstu a udržitelného rozvoje s časovým omezením do roku 2020 v souladu se strategií Evropa 2020. Z tohoto důvodu se ESÚS mohou stát důležitým nástrojem pro vyvážený rozvoj příhraničních oblastí.

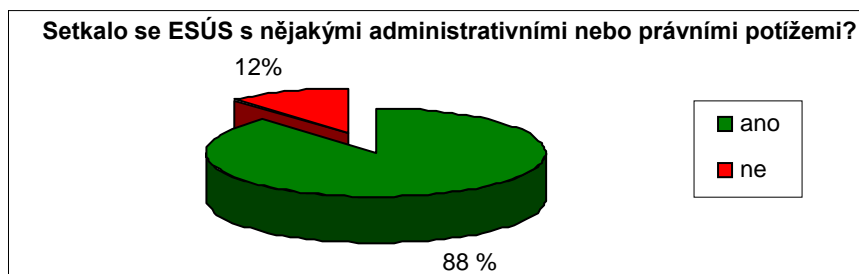
53 % ESÚS a ESÚS ve fázi přípravy upozornila, že se při plnění těchto úkolů setkala s problémy. To znamená, že většina problémů se objevuje ve fázi přípravy a zahájení činnosti.

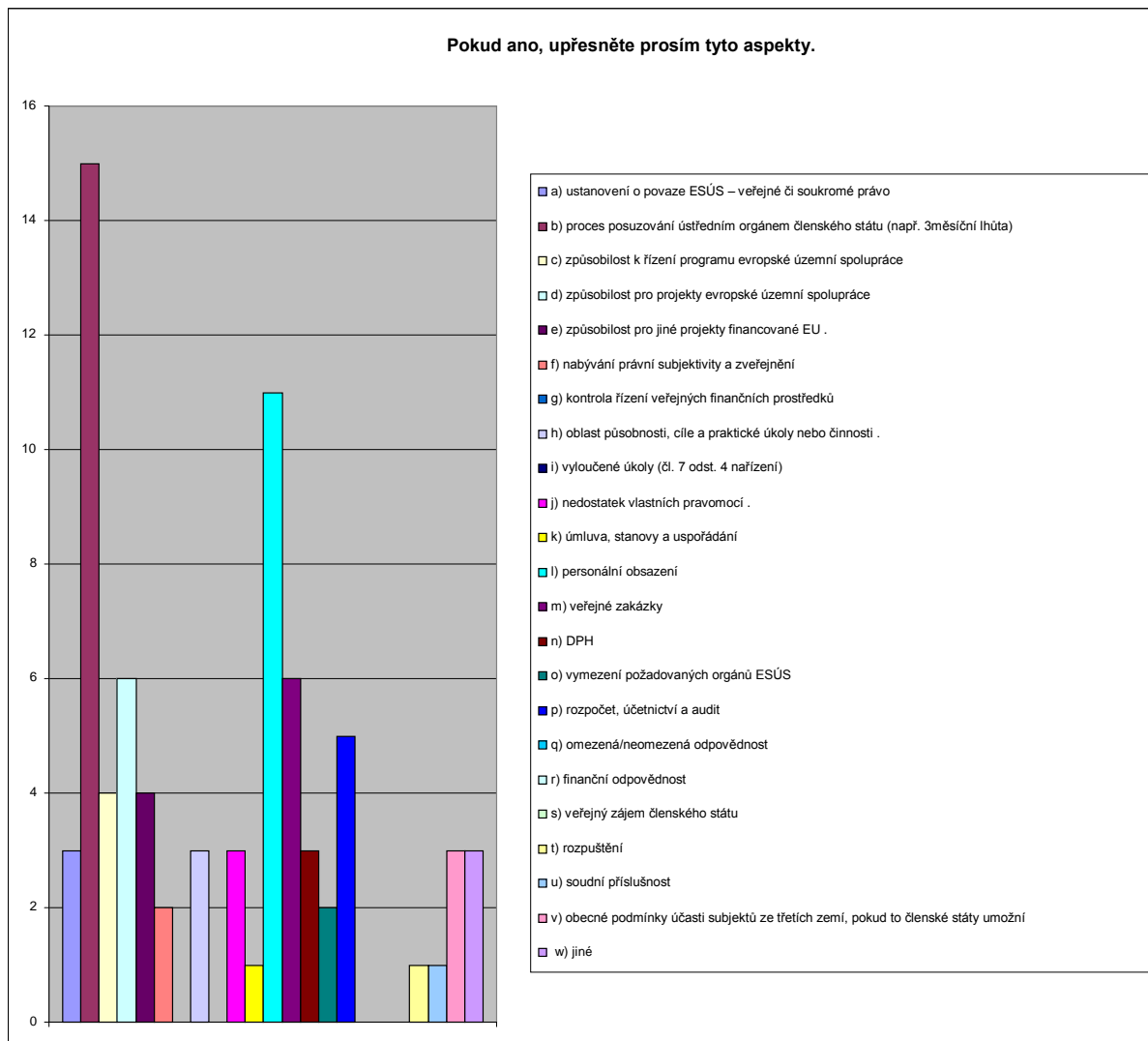
Tabulka 15: Zkušenosti s ESÚS – konkrétní překážky

Hlavní zjištěné problémy jsou následující (podle četnosti výskytu):

- postup posuzování ústředním orgánem členského státu, např. 3měsíční lhůta (viz. bod 3);
- personální obsazení, nejen z právních důvodů (viz. bod 3), ale též vzhledem k rozdílné výši platů v jednotlivých zemích;
- problémy související se způsobilostí k řízení evropských projektů evropské územní spolupráce nebo jiných programů;
- způsobilost k řízení programů, jak vzhledem k neochotě existujícího řídicího orgánu, tak i z důvodu neochoty některých sekretariátů pracovat s ESÚS, která považují za konkurenty;
- veřejné zakázky, rozpočet a účetnictví (viz. bod 3);
- DPH a čísla sociálního pojištění někdy nejsou uznávána orgány jiných zemí;
- nedostatek znalostí o ESÚS ze strany vnitrostátních správ.

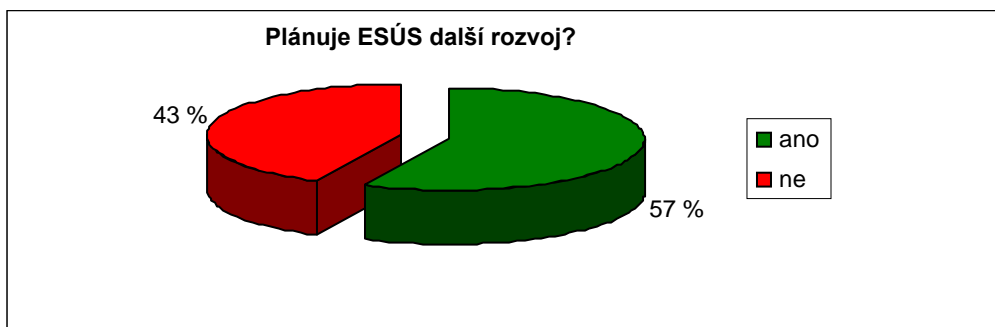

Tabulka 16: Zkušenosti s ESÚS – právní a administrativní potíže

Tabulka 17: Zkušenosti s ESÚS – povaha právních a administrativních potíží

Pokud jde o budoucí rozvoj, 57 % ESÚS tento rozvoj plánuje, zejména zvýšení počtu svých členů, ve většině případů buď proto, že interní postupy některých partnerů je příliš zpomalují v tom, aby se k ESÚS přidali dříve, nebo proto, že subjekty nejsou z členského státu EU (což platí pro Chorvatsko, které však k EU přistoupí). Někteří respondenti vzhledem k prvnímu důvodu žádají, aby změny v členství podléhaly zjednodušenému postupu.

Tabulka 18: Zkušenosti s ESÚS – perspektivy dalšího rozvoje existujících ESÚS

6. Úloha ESÚS v evropské integraci

➤ ESÚS a cíl územní soudržnosti

Zahrnutí územní soudržnosti do Lisabonské smlouvy posiluje roli ESÚS⁶. Většina respondentů považuje ESÚS za hlavní právní nástroj nebo vynikající nástroj EU pro územní soudržnost. ESÚS poskytuje jasný a stálý rámec spolupráce. Jak bylo řečeno v příspěvku k zelené knize o územní soudržnosti, ESÚS jsou platformami pro integrovaný přístup k řešení problémů na odpovídající geografické úrovni. Umožňují tak přímou účast všech subjektů, jež jsou schopny řídit programy efektivněji, důsledněji a souvisleji (méně zdrojů, společné řízení, sdílená odpovědnost). Pro členské státy to představuje snadnější spolupráci v rámci jedné instituce mezi ústředními orgány a orgány zastupujícími místní a regionální úroveň. Z pohledu regionů to vyvažuje schopnosti různých správních úrovní zapojených do provádění programů EU a vynakládání prostředků EU.

V příhraničních regionech mohou ESÚS přispívat k provádění *acquis* EU, začlenění funkčních oblastí a zmírnění dopadu existence hranic. ESÚS vytváří struktury pro spolupráci začleňující mnoho aktérů a rozvíjí přeshraniční synergie s dlouhodobou perspektivou. Podporují též dialog a mohou zmírnit politické konflikty mezi členskými státy. ESÚS podporují územní soudržnost nejen na přeshraniční úrovni, ale též na úrovni vnitrostátní, neboť příhraniční oblasti jsou velmi často nejméně rozvinutými oblastmi v zemi.

ESÚS většinou čerpají z bohatých zkušeností a praxe, přičemž podporují návrhy na spolupráci a předkládají integrované politiky. Prosazují nové formy sociální činnosti, jako jsou integrované územní plány, vytváření sítí a rozvoj komunikace a výměny mezi hospodářskými subjekty a specifickými skupinami občanské společnosti (mladí lidé, ženy, přistěhovalci).

Z hlediska odvětví zde existují specifické odkazy na hospodářský rozvoj, zaměstnanost, inovace, vzdělávání, zdravotní péči a životní prostředí. Z geografického pohledu jsou zmiňovány venkovské oblasti a malá města, která se do ESÚS aktivně zapojují, a uplatňují tak zásadu subsidiarity.

Některé místní a regionální orgány jsou skeptičtější a zdůrazňují, že ESÚS je právní nástroj, jehož činnost spočívá v delegování úkolů, takže diskuse by se měla zaměřit na politiku soudržnosti jako takovou.

Jeden členský stát se vyjádřil negativně k možnosti zlepšit soudržnost prostřednictvím tohoto nového nástroje a uvádí, že to může ohrozit samotnou spolupráci tím, že vznikne nejistota a zdroje budou zablokovány po dobu hledání řešení na nové a složité administrativní problémy.

⁶

V čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii se uvádí, že „[Unie] podporuje hospodářskou, sociální a územní soudržnost a solidaritu mezi členskými státy.“ Nová hlava XVIII třetí části Smlouvy o fungování Evropské unie představuje nové a důležité právní tvrzení, neboť z „hospodářské a sociální soudržnosti“ se nyní stala „hospodářská, sociální a územní soudržnost“, přičemž všechny druhy soudržnosti jsou postaveny na stejnou úroveň.

➤ **ESÚS a budování Evropy zdola nahoru**

ESÚS spojuje zainteresované subjekty na místní a regionální úrovni. Ty mohou určit své potřeby a strategie a zavádět společné aktivity a iniciativy. ESÚS vytváří dvouúrovňový komunikační kanál a využívá přístup zdola nahoru. Priority, potřeby a problémy územních celků mohou být předloženy členským státům a institucím EU a zároveň lze určit program EU a vyplnit mezery v centralizovaných politikách. ESÚS by mohlo být základním prvkem Evropy občanů. ESÚS jsou strukturou s víceúrovňovou správou a právní subjektivitou, přispívají ke konsolidaci vnitřního trhu, k zachování přeshraničních oblastí a jsou zapojena do stálého dialogu s občany, takže je instituce EU musí přijímat jako partnery pro dialog. Jeden region uvedl, že ESÚS seskupující obce jsou z tohoto hlediska zvláště důležitá.

➤ **ESÚS a víceúrovňová správa**

VR se již zabýval rolí ESÚS ve své bílé knize o víceúrovňové správě⁷. Účastníci konzultace se všeobecně vyjádřili pozitivně, neboť ESÚS jsou považována za „laboratoře víceúrovňové správy“, přestože je více než polovina existujících ESÚS složena z partnerů ze stejných vrstev, buď z měst, nebo pouze regionů.

Obecně vzato ESÚS podporují víceúrovňovou správu, protože jsou společnou strukturou, která umožňuje účast různých úrovní správy za stejných podmínek a poskytuje kontakt s územními celky, občany a jejich potřebami. Mnoho respondentů zdůraznilo, že je potřeba zapojit občanskou společnost. Zásada subsidiarity platí, když ESÚS vymezují přeshraniční strategie, umožňují místním a regionálním orgánům určovat veřejné politiky a přispívají ke strukturování makroregionů.

Někteří respondenti poukázali na to, že samotná EU by se měla stát součástí ESÚS, nebo mít alespoň mechanismus pro komunikaci a výměnu informací přímo s ESÚS. Jiní se domnívají, že postoupení některých témat do pravomocí vnitrostátních právních předpisů by mohlo být překážkou pro efektivní víceúrovňovou správu.

➤ **ESÚS a makroregiony**

Potenciální přínos ESÚS pro makroregiony zahrnuje převážně možnost zahájit strukturovanou spolupráci s makroregionem, neboť ESÚS jsou stálou strukturou, jež může být složena z mnoha subjektů. ESÚS mohou makroregionům dodat pevnější strukturu.

Většina respondentů uvádí, že struktura makroregionů je příliš velká a složitá, aby umožnila vedení makroregionálních projektů prostřednictvím ESÚS. Posláním ESÚS není nahradit chybějící institucionální strukturu v makroregionech.

⁷

Přijata v červnu 2009 na plenárním zasedání Výboru regionů, odkaz: CdR 25/2010. Internetové stránky <http://www.cor.europa.eu/governance>.

Nedostatek informací o makroregionech zkreslil velký počet odpovědí, protože respondentům není definice makroregionu zcela jasná. Někteří respondenti navíc zdůrazňují, že *makroregionová horečka* by neměla narušovat diskusi o ESÚS.

➤ **ESÚS a politika sousedství**

V současné době je velice těžké zřizovat ESÚS se sousedními zeměmi, které nejsou členy EU. Pouze dvě ESÚS – „UTTS“ a „Euroregione Senza Confini“ – pracují s Ukrajinou a Chorvatskem. Hlavním přínosem je politický význam tohoto dlouhodobého partnerství a podpora, již mohou ESÚS poskytnout zavádění *acquis* EU, což je zvláště důležité pro kandidátské země.

Respondenti mají tendenci zdůrazňovat potenciál tohoto nástroje. Ve svých odpovědích uvádějí, že ESÚS mohou pomoci vyřešit národnostní problémy a otázky týkající se hranic, mohou zlepšit životní podmínky v oblastech, které jsou součástí ESÚS, a zvýšit povědomí veřejnosti o Evropské unii. ESÚS přispívají k územní soudržnosti, harmonizaci vnitrostátních právních předpisů, budování administrativních kapacit a efektivnějšímu využívání přeshraničních fondů ENPI. Umožňují cílenější spolupráci a mohou dokonce pomoci dosáhnout cílů makroregionálních strategií.

Některé regiony a většina členských států, které se k tomuto tématu vyjádřily, však nejsou příliš optimistické a ESÚS pro ně představuje pouze nástroj, jenž by měl zůstat na úrovni EU.

*

* *

Konzultace – Přezkum nařízení o ESÚS

Příloha 1 Seznam účastníků

- Existující ESÚS:
 - ESÚS Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai a Lille Métropole (FR-BE)
 - ESÚS Gemer – Borsod – Abaúj – Zemplín (HU-SK)
 - ESÚS „UTTS” Ung-Tisza-Túr-Sajó (HU-SK)
 - ESÚS Amphyctiony (GR-IT-CY-FR)
 - ESÚS Archimed (IT-ES-CY)
 - ESÚS Duero – Douro (PT-ES)
 - ESÚS Eurodistrict SaarMoselle (FR-DE)
 - ESÚS Eurodistrict Strasbourg-Ortenau (FR-DE)
 - ESÚS Eurorégion Pyrénées-Méditerranée (FR-ES)
 - ESÚS Galicia-Norte de Portugal (ES-PT)
 - ESÚS Hospital de la Cerdanya (ES-FR)
 - ESÚS Ister-Granum (HU-SK)
 - ESÚS West-Vlaanderen / Flandre – Dunkerque – Côte d'Opale (FR-BE)
 - ESÚS „ZASNET” (PT-ES)

- ESÚS ve fázi přípravy:
 - Békés – Arad ESÚS ltd, místní orgán hrabství Békés (HU)
 - Eixo Atlantico do Noroeste Peninsular. AEDEA – Agencia Europea de Desarrollo Eixo Atlantico (ES)
 - EuRegio Salzburg – Berchtesgadener Land – Traunstein – ESÚS (AT)
 - Eurodistrict de l'Espace Catalan Transfrontalier (ES-FR)
 - European Urban Knowledge Network ESÚS. Ministerstvo vnitra a královských vztahů Nizozemska
 - Eurorégion Alpes-Méditerranée – ESÚS (FR-IT)
 - Euroregion Aquitaine-Euskadi, vláda Baskicka (ES)
 - Euro-Región Extremalentejo. Portalegre Municipal Council (PT)
 - Euroregione Senza Confini – Veneto Region (IT)
 - Mestna občina Nova Gorica (SI) - ESÚS občin: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter – Vrtojba (SLO)/Territorio dei comuni: Comune di Gorizia (I), Mestna občina Nova Gorica (SLO) in Občina Šempeter-Vrtojba (SLO)
 - Parc Marin International des Bouches de Bonifacio. Office de l'Environnement de la Corse (FR)
 - Pirineus-Cerdanya. Communauté de Communes 'Pyrénées-Cerdagne' (FR-ES)
 - Posočje-Benečija (SI). Veřejná instituce, centrum pro rozvoj údolí Soča
 - Tritia ESÚS. Žilinský samosprávny kraj (SK)
 - Ung-Tisza-Túr Korlátolt ESÚS ltd. (HU-RO-SK)

➤ Jiné přeshraniční struktury:

- Švýcarské kantony: kanton Basel-Stadt (BS) / Basellandschaft (BL) / Aargau (AG) / Jura (JU) / Solothurn (SO) - REGIO BASILIENSIS
- Městská rada Östersund
- Agglomération franco-valdo-genevoise - ARC Syndicat mixte
- Ministerium für Wirtschaft, Mittelstand und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen - Ministerstvo hospodářských věcí a energetiky spolkové země Severní Porýní - Vestfálsko
- Euregio Meuse-Rhine
- COSANTE (Coopération sanitaire transfrontalière)
- Mezinárodní stálý sekretariát euroregionu Baltské moře
- Secretaría General de Acción Exterior de la Junta de Andalucía
- Communauté de Travail des Pyrénées (CTP)
- Asociace evropských příhraničních regionů (AEBR)
- C.A.F.I. – Association de la Conférence des Alpes Franco-Italiennes
- Helsinky-Tallinn Euregio Forum

➤ Regionální a místní orgány:

- Vláda Baleárských ostrovů (ES)
- UTTS Centrum pro zemědělské a aplikované ekonomické vědy (HU)
- Svobodný stát Sasko (DE)
- Regionální vláda Valencie (ES)
- Regionální vláda Castilla y León (ES)
- Zemský sněm Korutan (AT)
- Vlaanderen, ministerstvo vlámského společenství, agentura místních správních orgánů (BE)
- Ministerstvo pro hospodářství a vědu Sársko (DE)
- Úřad maršálka vojvodství Lubusz (PL)
- ministerstvo pro hospodářství, dopravu, zemědělství a vinařství Porýní-Falc (DE)
- Generální rada Pas-de-Calais (FR)
- Autonomní provincie Trento (IT)
- Niederösterreich – spolková země Dolní Rakousko (AT)
- Wien – město Vídeň (AT)
- Hrabství Csongrád (HU)
- Liberecký kraj - Euroregion Nisa (CZ)
- Regionální rada Freiburg (DE)
- Dolnoslezské vojvodství (PL)
- Vláda Švýcarska – kanton Ženeva – vnější služby (CH)
- Vláda spolkové země Bavorsko

- Vláda Katalánska (ES)
- Vláda spolkové země Korutany (AT)
- Městská komunita Štrasburk (FR)
- Agentura pro regionální rozvoj hrabství Dubrovnik Neretva

Členské státy

- Slovinský vládní úřad pro místní samosprávu a regionální politiku
- Lucemburské ministerstvo pro udržitelný rozvoj a infrastruktury
- Maďarské ministerstvo veřejné správy
- Federální odbor zahraničních věcí švýcarské konfederace – oddělení pro politiku přeshraniční spolupráce
- Finské ministerstvo práce a hospodářství, oddělení pro regionální rozvoj (FI)
- Polské ministerstvo pro regionální rozvoj – oddělení územní spolupráce
- Maďarské ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti
- Estonské ministerstvo vnitra
- Česká republika – vládní úřad
- Švýcarská konfederace – odbor zahraničních věcí

Sdružení

- Sdružení evropských příhraničních regionů (AEBR)
- Zástupci sdružení místních orgánů Litvy v Bruselu
- Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) - Francie
- Sdružení regionů Francie (ARF)
- Generální sekretariát Shromáždění evropských regionů (AER)
- Středoevropská služba pro přeshraniční iniciativy (CESCI)
- Evropské sdružení volených zástupců horských regionů (AEM) – Association européenne des élus de montagne

Expertí a jiné zainteresované strany

- Vláda spolkové země Korutany
 - Centre d'Observation Européen des Régions (C.O.E.U.R)
 - Evropská akademie Bolzano
 - Unioncamere del Veneto – Eurosportello del Veneto
 - École Doctorale de Sciences Juridiques et Politiques - Centre de Droit International - Université Nanterre
 - Evropské hospodářské zájmové sdružení Sealink (EHZS Sealink)
 - Program Inetract podporující dobrou správu programů evropské územní spolupráce
 - Les Européens du Grand Lille / De Europeanen van Groot Rijsel
 - Confédération Suisse - Département Fédéral Affaires Etrangères
-